

Eksport własności intelektualnej - co musisz wiedzieć?

Szkolenie dla początkujących eksporterów

Spis treści

1

Ochrona własności intelektualnej - podstawowe zagadnienia

2

Konwencja WIPO

3

Jednolity Patent Europejski

4

Dodatkowe materiały nt. ochrony własności intelektualnej

Podstawowe

zagadnienia

Pierwsze kroki, czyli od czego zacząć?

Przedsiębiorco!

Jeśli rozpoczynasz działalność eksportową, warto abyś zadbał o ochronę własności intelektualnej (IP, Intellectual Property) swoich produktów i usług.

Dlaczego to ważne?

Prawa własności intelektualnej pozwalają ich właścicielowi na czerpanie korzyści materialnych z ich posiadania.

Własność intelektualna to nie tylko osławione patenty! Ochronie mogą (i powinny) podlegać także takie elementy jak marka, logo, projekt przemysłowy (design), czyli wszystko, co jest efektem pracy Twojej i Twojej firmy. Przedmiotem eksportu mogą także być wartości niematerialne i prawne, nie tylko towary. Warto zatem wiedzieć jakie wiążą się z tym wyzwania.

Podstawowe pojęcia

Patent, wynalazek, wzór przemysłowy - czyli co jest czym w ochronie praw własności intelektualnej (IPR)

Patent

Patent jest prawem wyłącznym udzielanym na **wynalazek** – produkt lub proces stanowiący nowe rozwiązanie określonego problemu technicznego. Ochrona patentowa może być ograniczona do jakiegoś terytorium (np. Unii Europejskiej), zwykle trwa 20 lat, liczonych od momentu dokonania zgłoszenia patentowego.

Wzór przemysłowy

Wzory przemysłowe stanowią odniesienie do ozdobnych lub estetycznych elementów towaru. Popularnie często nazywamy je “logo marki”. Wzór przemysłowy powinien być unikalny, gdyż w większości państw wymogiem uzyskania ochrony wzoru przemysłowego jest jego nowość i unikalny charakter. Wzór przemysłowy może podlegać także **ochronie patentowej**.

Podstawowe pojęcia

Patent, wynalazek, wzór przemysłowy - czyli co jest czym w ochronie praw własności intelektualnej (IPR)

Znak towarowy

Znak towarowy dotyczy samego **producenta** towaru, pozwala konsumentom na odróżnienie “źródła” pochodzenia kupowanego towaru. Z perspektywy producenta uzyskanie ochrony na znak towarowy gwarantuje jego właścicielowi wyłączność korzystania z tego znaku.

Oznaczenie geograficzne

Oznaczenie geograficzne - związek pewnego symbolu o treści geograficznej z towarem, który jest odbierany przez przeciętnego nabywcę jako zespół informacji o towarze, w tym zwłaszcza o jego pochodzeniu z pewnego miejsca geograficznego (prof. R. Skubisz).

Ochrona celna praw własności intelektualnej

Platforma Usług Elektronicznych Skarbowo-Celnych planuje uruchomienie usługi ochrony celnej praw własności intelektualnej. Jak wskazano, nowa usługa:

Czego dotyczy usługa?

Usługa ułatwi egzekwowanie praw własności intelektualnej, handlowej i przemysłowej, ochronę marki i zapobieganie wprowadzaniu na obszar UE towarów podrzobionych i pirackich.

Jak będzie działała?

Usługa zostanie udostępniona z wykorzystaniem funkcjonalności dedykowanego systemu informatycznego - Systemu Ochrony Praw Własności Intelektualnej "Leonardo da Vinci" (VINCI).

Dla kogo?

Usługa dedykowana będzie właścicielom praw własności intelektualnej.

Warto zapamiętać

Informacja o uruchomieniu usługi pojawi się na PUESC. Śledź komunikaty na platformie, aby nie ominięła Cię ważna informacja!
www.puesc.gov.pl

Źródło: <https://puesc.gov.pl/web/guest/uslugi/ochrona-wlasnosci-intelektualnej>

Konwencja WIPO

World Intellectual Property Organisation (WIPO)

WIPO jest jedną z agencji Organizacji Narodów Zjednoczonych, której zadaniem jest koordynacja i tworzenie regulacji w zakresie ochrony praw własności intelektualnej

Państwa zrzeszone

Aktualnie WIPO zrzesza 193 państwa. Jest organizacją samofinansującą swoją działalność, np. Poprzez aktywność związaną z wydawaniem patentów, rejestrowaniem znaków towarowych, czy zaangażowaniem w rozstrzyganie sporów. Zgłoszenie patentowe przez WIPO może dać międzynarodową ochronę naszego wynalazku.

Konwencja WIPO

Konwencja WIPO jest dokumentem założycielskim organizacji, określa zakres działania organizacji, a także sposób jej funkcjonowania. W obrębie organizacji działają różne ciała. Dla eksporterów kluczowe mogą być np.: Komitet Harmonizacji Praw Ochrony Znaków Towarowych, Komitet Rozwiązywania Sporów co do Własności Intelektualnej między Państwami

Porozumienie TRIPS

Porozumienie TRIPS (Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights) powstało w wyniku ścisłej współpracy, jaką WIPO prowadzi ze Światową Organizacją Handlu (WTO). Porozumienie stanowi załącznik do Porozumienia o utworzeniu WTO.

Warto zapamiętać

Jeśli jesteś początkującym eksporterem, pamiętaj, że warto jest sprawdzić szczegółowe regulacje związane z ochroną własności intelektualnej na rynku docelowym. WIPO dba o przestrzeganie regulacji związanych z ochroną IP, kluczowe informacje można znaleźć na stronie www.wipo.int

Patent

Europejski

Przedsiębiorcy zainteresowani ochroną własności przemysłowej poza Polską mogą skorzystać z patentu europejskiego

Oprócz procedury krajowej ochrony wynalazków i wzorów użytkowych, możliwe jest także skorzystanie z ochrony europejskiej w ramach konwencji o patencie europejskim

Sygnatariusze konwencji o patencie europejskim

Stroną konwencji o patencie europejskim jest 38 państw europejskich - od Albanii przez Polskę do Włoch. Polski przedsiębiorca może uzyskać ochronę w każdym z tych krajów przy pomocy jednego zgłoszenia.

Kto i gdzie może złożyć wniosek o ochronę

Każda osoba fizyczna lub prawna z kraju będącego stroną konwencji o patencie europejskim może zgłosić wniosek w Europejskim Urzędzie Patentowym lub w krajowym urzędzie patentowym

W jakim języku dokonuje się zgłoszenia

Europejskie zgłoszenie patentowe przygotowuje się w języku angielskim, francuskim lub niemieckim. Jest możliwe złożenie zgłoszenia w języku polskim, ale potem konieczne jest dokonanie tłumaczenia.

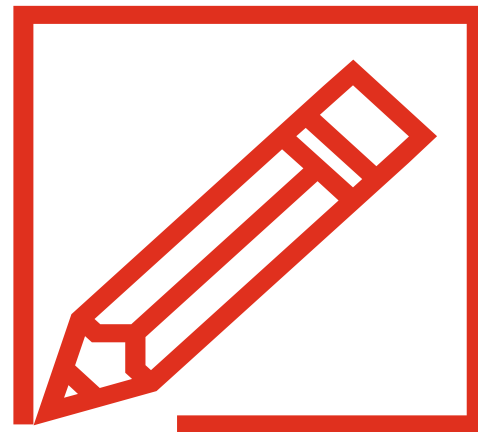

Warto zapamiętać

Jeśli jesteś przedsiębiorcą, który chciałby objąć ochroną wynalazek lub wzór użytkowy również w innych krajach europejskich, warto skorzystać z patentu europejskiego.

Procedura uzyskania patentu europejskiego składa się z kilku etapów

- 1. Zgłoszenie**
- 2. Raport z poszukiwań**
- 3. Odpowiedź na ewentualne zarzuty**
- 4. Raport z badania**
- 5. Odpowiedź na ewentualne zarzuty**
- 6. Udzielenie patentu**
- 7. Walidacja krajowa patentu**

Dodatkowe materiały

nt. ochrony własności
intelektualnej

Poniżej przedstawiono listę dodatkowych materiałów (1|3)

Materiały zostały opracowane przez polskie instytucje i obejmują zagadnienia związane z własnością intelektualną

[Baza EDB. Narzędzie do skuteczniejszej ochrony praw własności intelektualnej](https://www.parp.gov.pl/component/content/article/53921:baza-edb-narzedzie-do-skuteczniejszej-ochrony-praw-wlasnosci-intelektualnej) - strona PARP

“Wraz ze wzrostem popularności towarów oferowanych przez polskich przedsiębiorców, zarówno w kraju, jak i na rynkach zagranicznych, narasta również problem związany z podrabianiem tych wyrobów. Liczba podmiotów, które stykają się z tym zjawiskiem, jest coraz większa. Przedsiębiorcy, których dotyczy ten problem, mogą skorzystać z platformy The Enforcement Database (baza EDB). Jest to bezpieczna baza danych, w której właściciele praw własności intelektualnej zamieszczają informacje o produktach oryginalnych i ich podróbkach.”

<https://www.parp.gov.pl/component/content/article/53921:baza-edb-narzedzie-do-skuteczniejszej-ochrony-praw-wlasnosci-intelektualnej>

[Własność intelektualna dla przedsiębiorcy](https://uprp.gov.pl/sites/default/files/2020-12/W%C5%82asno%C5%9B%C4%87%20intelektualna%20dla%20przedsi%C4%99biorcy.pdf) - strona UPRP

W niniejszej publikacji znajdują się praktyczne wskazówki dotyczące ochrony i zarządzania szeroko rozumianą własnością intelektualną. Przedsiębiorstwa potrzebują ich, żeby prowadzić skuteczny, nowoczesny biznes. Prawa własności intelektualnej dotyczą niemal wszystkich aspektów organizacji i działania firmy, relacji z pracownikami, partnerami oraz konkurencją.

We współczesnym świecie opartym na wiedzy i technologii znajomość tych praw ułatwia podejmowanie decyzji, pozwoli zoptymalizować koszty i zmniejszyć ryzyko inwestycyjne, a w efekcie osiągnąć sukces biznesowy.

<https://uprp.gov.pl/sites/default/files/2020-12/W%C5%82asno%C5%9B%C4%87%20intelektualna%20dla%20przedsi%C4%99biorcy.pdf>

Poniżej przedstawiono listę dodatkowych materiałów (2|3)

Materiały zostały opracowane przez polskie instytucje i obejmują zagadnienia związane z własnością intelektualną

[Ekspansja zagraniczna. Aspekty prawne - gdzie szukać pomocy](#) - strona PARP

“Analiza dotychczasowej działalności pomoże nam ocenić, czy jesteśmy w stanie wywalczyć mocną pozycję zagranicą. Jeśli analiza dała pozytywne wyniki i podjęliśmy decyzję o rozpoczęciu eksportu, następnym krokiem jest przygotowanie niezbędnych dokumentów. Do tego będzie potrzebna wiedza prawnicza oraz wsparcie instytucji, które pomogą przebrnąć nam przez pierwsze, najtrudniejsze miesiące działalności.”

<https://www.parp.gov.pl/component/content/article/52509:ekspansja-zagraniczna-aspekty-prawne-gdzie-szukac-pomocy>

[Covid-19: Ochrona własności intelektualnej w czasach pandemii](#) - strona PARP

“Pandemia koronawirusa w Polsce i w Unii Europejskiej ma wpływ na wiele dziedzin gospodarki. Bez wątplenia wprowadzone od początku pandemii ograniczenia oraz panujące zagrożenie mają znaczenie dla postępowań związanych z ochroną m.in. znaków towarowych, czy wzorów przemysłowych i działanie Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej (UPRP) oraz Urzędu Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej (EUIPO).”

<https://www.parp.gov.pl/component/content/article/62847:covid-19-ochrona-wlasnosci-intelektualnej-w-czasach-pandemii>

Poniżej przedstawiono listę dodatkowych materiałów (3|3)

Materiały zostały opracowane przez polskie instytucje i obejmują zagadnienia związane z własnością intelektualną

[Własność przemysłowa w działalności gospodarczej](https://www.parp.gov.pl/component/publications/publication/wlasnosc-przemyslowa-w-dzialalnosci-gospodarczej) - strona PARP

“W gospodarce w coraz większym stopniu opartej na wiedzy, własność intelektualna i własność przemysłowa jest sprawą kluczową w podejmowaniu codziennych decyzji gospodarczych. Nowe produkty, wzory i znaki oraz projekty twórcze pojawiają się prawie codziennie na rynku i są wynikiem nieustającej innowacyjności i kreatywności ludzkiej. Małe i średnie przedsiębiorstwa (MSP) są często siłą napędową takich innowacji. Ich zdolność kreatywna i innowacyjna nie jest jednakże w pełni wykorzystywana, ponieważ wiele (MSP) nie korzysta w pełni z systemu własności intelektualnej i przemysłowej oraz ochrony jaką mogą zapewnić swoim wynalazkom, znakom i wzorom.”

<https://www.parp.gov.pl/component/publications/publication/wlasnosc-przemyslowa-w-dzialalnosci-gospodarczej>

PwC

[Twój świat własności intelektualnej](https://www.parp.gov.pl/component/publications/publication/twoj-swiat-wlasnosci-intelektualnej) - strona PARP

“Czym jest własność intelektualna? Jest to wynik ludzkiej kreatywności i inwencji. Mamy z nią do czynienia każdego dnia, od zmięczenia do świtu, kiedy jesteśmy w szkole, gdy wychodzimy gdzieś z przyjaciółmi, a nawet kiedy śpimy. Istnieją dwie kategorie własności intelektualnej. Pierwsza - prawo autorskie i prawa pokrewne, obejmuje szeroki zakres utworów literackich i artystycznych, zapisanych, wykonanych oraz nagranych. Druga kategoria, nazywana własnością przemysłową, obejmuje wynalazki (patenty), znaki towarowe, wzory użytkowe i przemysłowe, oznaczenia geograficzne, a także topografie układów scalonych.”

<https://www.parp.gov.pl/component/publications/publication/twoj-swiat-wlasnosci-intelektualnej>

Poniżej przedstawiono listę dodatkowych materiałów - w języku angielskim

Materiały zostały opracowane przez australijską agencję promocji eksportu oraz Międzynarodowe Centrum Handlu

[Protecting your intellectual property \(IP\) overseas](https://www.exportfinance.gov.au/media/6227/export-finance-australia-protecting-your-ip-overseas.pdf)
- strona Rządu Australii

Ochrona własności intelektualnej na rynku krajowym jest poważnym przedsięwzięciem, a otwarcie jej na rynki międzynarodowe dodaje kolejne warstwy złożoności. Raport przygotowany przez australijski rząd dokładnie opisuje kolejne kroki niezbędne do zrozumienia ryzyka i poznania dostępnych rozwiązań.

<https://www.exportfinance.gov.au/media/6227/export-finance-australia-protecting-your-ip-overseas.pdf>

[What are the intellectual property mistakes most commonly made by exporters?](https://www.intracen.org/ITC---World-Trade-Net---WTN121/) - strona ITC
(Międzynarodowe Centrum Handlu)

Eksporterzy często zdają sobie sprawę ze znaczenia ochrony swojej własności intelektualnej dopiero wtedy, gdy jest już za późno, tj. gdy mają do czynienia z naśladowcami lub fałszerzami lub gdy są oskarżani o naruszanie praw innych osób. Podczas przygotowywania planu i strategii eksportowej ważne jest zatem, aby zrozumieć środowisko własności intelektualnej na potencjalnym rynku eksportowym w takim samym stopniu, jak wszystkie inne aspekty środowiska biznesowego na tym rynku. Niniejszy artykuł przybliży powyższe zagadnienia.

<https://www.intracen.org/ITC---World-Trade-Net---WTN121/>